

Nr 62

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fusion inom stadshypoteks- och bostadskreditinstitutionerna, m. m.

I en den 25 oktober 1968 dagtecknad proposition, nr 153, har Kungl. Maj:t under åberopande av ett propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet för samma dag föreslagit riksdagen att

dels anta vid propositionen fogade förslag till

1) förordning om fusion inom stadshypoteks- och bostadskreditinstitutionerna,

2) förordning om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar,

3) förordning angående upphävande av förordningen den 29 november 1963 (nr 575) om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar,

dels bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att utfärda två garanti-förbindelser, en på 2,9 miljarder kr. att utgöra stadshypotekskassans grundfond och en som innebär åtagande som svarar mot bestämmelsen i 5 § förslaget till förordning om fusion inom stadshypoteks- och bostadskreditinstitutionerna.

Propositionens huvudsakliga innehåll är följande:

I propositionen framläggs förslag till bestämmelser om sammanslagning av stadshypoteks- och bostadskreditinstitutionerna. Avsikten är att bostadskreditinstitutionen skall upplösas och uppgå i stadshypoteksinstitutionen. Eftersom utlåningsverksamheten sedan det s. k. enhetslånet infördes år 1965 helt sker genom bostadskreditinstitutionen under det att stadshypoteksinstitutionen sedan dess endast förvaltar gamla lån, anses fusionen innebära betydande fördelar. Samtidigt läggs också fram förslag till ny förordning för den nya stadshypoteksinstitutionen. De föreslagna bestämmelserna överensstämmer i huvudsak med dem som f. n. gäller för de båda institutionerna men innehåller också några nyheter. Bl. a. föreslås en ny konstruktion av reglerna om reserv- och säkerhetsfonder.

Förslagen till förordningar har följande lydelse:

Förslag
till
Förordning
om fusion inom stadshypoteks- och bostadskreditinstitutionerna

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Konungen får lämna tillstånd till verkställande av avtal om fusion mellan Kungariket Sveriges stadshypotekskassa och Svenska bostadskreditkassan innebärande att bostadskreditkassan skall uppgå i stadshypotekskassan på så sätt att bostadskreditkassan upplöses utan likvidation och att alla dess tillgångar och skulder övertages av stadshypotekskassan.

Tillstånd till verkställande av fusionsavtal får meddelas endast om förslag till avtalet godkänts av kassornas ombudsstämmor och därvid samtliga röstberättigade ombud förenat sig om beslutet eller det fattats vid två på varandra följande ombudsstämmor och vid den stämma som hållits sist biträts av minst två tredjedelar av de röstande.

2 §.

Konungen får lämna tillstånd till verkställande av avtal om fusion mellan stadshypoteksförening och bostadskreditförening som har samma verksamhetsområde innebärande att bostadskreditföreningen skall uppgå i stadshypoteksföreningen på så sätt att medlemmarna i bostadskreditföreningen blir medlemmar i stadshypoteksföreningen samt att bostadskreditföreningen upplöses utan likvidation och att alla dess tillgångar och skulder övertages av stadshypoteksföreningen.

Tillstånd till verkställande av fusionsavtal får meddelas endast om förslag till avtalet godkänts av föreningarnas stämmor och därvid samtliga röstberättigade förenat sig om beslutet eller det fattats vid två på varandra följande föreningsstämmor och vid den stämma som hållits sist biträts av minst två tredjedelar av de röstande.

3 §.

Fusion enligt 1 och 2 §§ skall anses genomförd den dag Konungen bestämmer.

4 §.

Medlem i bostadskreditförening som ej samtyckt till fusion har rätt att inom en månad efter det Konungen lämnat tillstånd till fusionsavtalets verkställande säga upp sig till utträde. Hans lån förfaller därvid till betalning. Förening får betinga sig ersättning för den ränteförlust som betalningen kan föranleda (ränteskillnadsersättning) och, om mindre än tio år förflutit efter lånets utlämnande, ersättning för förlorade förvaltnings- och fondbidrag med belopp som Konungen fastställer på ansökan av föreningen.

5 §.

Staten ställer till förfogande en av riksgäldsfullmäktige utfärdad förbindelse att gentemot innehavare av obligationer, som utgivits av kassorna innan fusionen genomförts, svara för förlust som kan uppkomma på grund av fusionen.

6 §.

Närmare bestämmelser för genomförandet av fusionerna meddelas av Konungen.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I fråga om avtal om fusion som stadshypoteksförening eller bostadskreditförening träffar får tillstånd till verkställande av avtalet lämnas även om detta godkänts av interimsstyrelse i stället för av föreningsstämma.

Förslag
till
Förordning
om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa
och om stadshypoteksföreningar

Härigenom förordnas som följer.

Stadshypotekskassan

Ändamål

1 §.

Konungariket Sveriges stadshypotekskassa har till ändamål att driva lånerörelse genom att lämna lån åt stadshypoteksföreningar och att driva annan verksamhet som står i samband därmed.

Styrelse, verkställande direktör och revisorer

2 §.

Kassan förvaltas av en styrelse med säte i Stockholm. Styrelsen består av nio ledamöter.

Konungen utser två ledamöter och två suppleanter för dem för tre år. Fullmäktige i riksgäldskontoret utser en ledamot och suppleant för honom likaledes för tre år.

Övriga sex ledamöter samt sex personliga suppleanter för dem väljes på ordinarie ombudsstämma. Av dessa väljes två ledamöter och deras suppleanter varje år för en tid av tre år. Val av ledamot eller suppleant sker för tiden till och med den ordinarie ombudsstämma som hålles under tredje året efter det år då valet förrättades.

Avgår vald ledamot eller suppleant före utgången av den tid för vilken han är vald, väljes ny ledamot eller suppleant för återstående tid vid nästa ordinarie ombudsstämma.

Konungen förordnar en av de av Konungen utsedda ledamöterna att vara styrelsens ordförande. Den av riksgäldsfullmäktige utsedde ledamoten är styrelsens vice ordförande.

Konungen bestämmer arvoden till de av Konungen och av riksgäldsfullmäktige utsedda ledamöterna.

3 §.

Verkställande direktör utses och entledigas av styrelsen.

4 §.

För revision av styrelsens förvaltning och kassans räkenskaper utses årligen fyra revisorer. Av dessa utses en, som skall vara revisionens ordfö-

rande, av Konungen, en av riksgäldsfullmäktige och två på ordinarie ombudsstämma. I samma ordning utses lika antal personliga suppleanter. Av de på ombudsstämma utsedda skall en revisor och hans suppleant vara auktoriserade av handelskammare eller på annat av Konungen godkänt sätt. Den andre på ombudsstämma utsedde revisorn och hans suppleant skall äga insikt och erfarenhet beträffande rörelse för fastighets- och tomträttsbelåning.

Verkställande direktör eller annan tjänsteman hos stadshypoteksförening eller av kassastyrelsen utsedd ledamot av föreningsstyrelse får ej vara revisor eller suppleant. Ej heller får den vara revisor eller suppleant som är tjänsteman hos kassan eller annars intager en underordnad eller beroende ställning till styrelseledamot eller verkställande direktör eller till sådan tjänsteman hos kassan åt vilken uppdragits att ombesörja bokföringen eller medelsförvaltningen eller kontrollen däröver. Ej heller får den vara revisor som är eller varit gift med eller är trollovad med sådan styrelseledamot eller tjänsteman som avses i detta stycke eller den som med honom är i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag eller är syskon eller är i det svågerlag, att den ene är eller varit gift med den andres syskon, eller den som på grund av adoption står i motsvarande förhållande till styrelseledamot eller tjänsteman som förut nämnts.

Skadeståndsskyldighet för styrelseledamöter och revisorer

5 §.

Styrelseledamöter som uppsåtligen eller av oaktsamhet tillskyndar kassan skada svarar solidariskt för skadan.

Har revisorer mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift i sin berättelse eller uppsåtligen underlåtit att göra anmärkning mot sådan uppgift i handling som de granskat eller visat oaktsamhet vid fullgörande av sitt uppdrag, är de solidariskt ansvariga mot kassan för skada som uppkommer därav.

Ombudsstämma

6 §.

Ombud för föreningarna skall årligen före utgången av juni månad sammanträda till ordinarie ombudsstämma i Stockholm på tid, som kassans styrelse bestämmer. Stämman förrättar föreskrivna val av ledamöter och suppleanter i kassans styrelse samt av revisorer och suppleanter för dessa, avgör fråga om fastställande av balansräkningen och beslutar i fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.

Extra ombudsstämma skall utlysas av styrelsen, när den finner det lämpligt eller revisorererna begär det.

Varje förening får till ombudsstämma utse fem ombud jämte fem suppleanter.

Till ombud får ej utses ledamot eller suppleant i kassans styrelse eller verkställande direktör eller annan tjänsteman hos kassan.

Ingen får på ombudsstämma deltaga i behandling av fråga rörande avtal mellan honom och kassan. Ej heller får någon deltaga i behandling av fråga rörande avtal mellan kassan och tredje man, om han i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot kassans. Detta äger motsvarande tillämpning på gåva från kassan och på rättegång eller annan talan mot honom eller tredje man.

Verkställande direktör eller annan tjänsteman hos förening eller av kassan utsedd styrelseledamot hos förening får ej såsom ombud vid ombudsstämma deltaga i beslut om ansvarsfrihet.

Upplåning

7 §.

Kassan anskaffar medel för sin verksamhet genom lån mot obligationer eller genom annan upplåning. Sammanlagda beloppet av kassans låneskuld får ej uppgå till mera än tio gånger beloppet av den i 13 § angivna grundfonden.

Nedgår grundfonden genom förluster som uppkommit på kassans rörelse i dess helhet med mer än fem procent, får kassan ej upptaga nytt lån utan Konungens medgivande. Är nedgången större än tio procent, fordras för upptagande av nytt lån även riksdagens medgivande.

Tages grundfonden i anspråk för att täcka förlust, skall kassan anmäla detta hos Konungen.

8 §.

Skuldförbindelse med tillhörande säkerhet, som lämnats till förening för utlånat lån, skall snarast ställas under offentlig vård.

Skuldförbindelse jämte säkerhet skall pantförskrivas till kassan för föreningens lån hos denna och skall utgöra pantsäkerhet för de obligationer som kassan ger ut. Även förbindelse som förening utfärdar till kassan för erhållet lån skall tjäna som säkerhet för obligationerna.

Kassan ansvarar för att föreskriven säkerhet är ställd och hålles vid makt samt att pantsäkerheten ej understiger det sammanlagda beloppet av utelöpande obligationer.

Utlåning

9 §.

Lån som kassan lämnar till förening skall återbetalas

1. genom viss årlig amortering (amorteringslån),
2. efter förloppet av viss tid, högst tjugo år (fasta lån), eller
3. genom årlig amortering under viss tid och genom betalning av återstoden vid utgången av denna tid (sammansatta lån).

Första stycket gäller ej lån för kostnader under byggnadstid (byggnadskreditiv).

Förfallotiden för lån skall bestämmas så, att den är förenlig med villkoren för kassans förbindelser.

Lånesumman skall utlämnas i kontanta pengar enligt den av föreningen utfärdade skuldförbindelsen eller med den kapitalrabatt som föranledes av omständigheterna. Dock får lånesumman utlämnas i kassans obligationer, beräknade till parikurs, om förhållandena påkallar detta eller den lånesökande föreningen begär det och kassan finner hinder ej föreligga.

10 §.

Sedan tio år förflutit efter det att visst lån utlämnats till förening, får föreningen säga upp lånet till betalning efter ett år, om kassan icke finner att villkoren för dess förbindelser utgör hinder mot det. Föreningen

är därvid skyldig att på det sätt och med det belopp som kassan bestämmer utge ersättning för den ränteförlust som inbetalningen kan föranleda (ränteskillnadsersättning).

Kassan får medge förening att betala lån även tidigare än enligt första stycket, om det kan ske med hänsyn till kassans förbindelser. Kassan kan i sådant fall föreskriva villkor för betalningen utöver skyldighet att utge ränteskillnadsersättning.

Underlåter förening att fullgöra föreskriven inbetalning, är föreningen skyldig att betala ränta på det förfallna beloppet med en halv procent i månaden.

11 §.

Inflyter medel till kassan, som denna icke genast kan använda till infriande av sina förbindelser eller till utlåning åt föreningarna, får kassan göra sådana medel räntebärande genom insättning hos riksgäldskontoret, bankaktiebolag, sparbank, centralkassa för jordbrukskredit eller postbanken eller genom placering i statsobligationer eller andra statspapper, i Sveriges allmänna hypoteksbanks eller kassans egna obligationer eller genom utlåning mot betryggande säkerhet av sådana obligationer eller av in-teckning i fastighet eller i tomträtt eller mot sådan förmånsrätt som åtnjutes på grund av lagen den 16 december 1966 (nr 701) om förmånsrätt för fordringar enligt lagen om vissa gemensamhetsanläggningar och som får göras gällande på kassans föranstaltande.

Föreningarnas ansvarighet för kassans förbindelser

12 §.

För kassans förbindelser är föreningarna ansvariga i förhållande till de högsta under senast förflutna räkenskapsåret obetalda kapitalbeloppen av föreningarnas lån från kassan. Kan kassan ej infria sina förbindelser med egna medel har den rätt att i mån av behov erhålla tillskott från föreningarna med samma fördelning dem emellan.

Kan förening ej fullgöra sin betalningsskyldighet enligt första stycket, är övriga föreningar med där angiven fördelning ansvariga för bristen.

Fonder

13 §.

Som grundfond för kassan ställer staten till förfogande en av riksgäldsfullmäktige utfärdad garantiförbindelse på två miljarder nio hundra miljoner kronor.

14 §.

Efter anmälan till riksgäldskontoret får kassan taga grundfonden i anspråk till fullgörande av sina förbindelser, när kassan för tillfället saknar tillgängliga medel till detta och när kassan trätt i likvidation.

Vid likvidation får grundfonden dock tagas i anspråk endast i den mån annan tillgång saknas som svarar för kassans förbindelser.

När grundfonden tagits i anspråk i annat fall än vid kassans likvidation, skall kassan ersätta staten den ränta som staten med anledning härav kan ha utgivit och snarast möjligt återbetala vad som tagits i anspråk.

15 §.

Kassans behållna årsvinst skall avsättas till en reservfond om ej annat följer av tredje eller fjärde stycket.

Reservfonden skall uppgå till lägst ett belopp som svarar mot en procent av kassans skulder.

Uppgår reservfonden till två procent av kassans skulder, får vinstmedel användas för syfte som hänger samman med kassans ändamål.

Av kassans årsvinst får förening beviljas bidrag utan återbetalningsskyldighet till att täcka föreningens förvaltningskostnader.

16 §.

Har förening lidit förlust som den ej kan täcka med sin säkerhetsfond eller utan anlåtande av medlemmarnas ansvarighet för föreningens förbindelser, får kassan bevilja föreningen bidrag ur reservfonden utan återbetalningsskyldighet med belopp som svarar mot högst hälften av reservfonden. Sådant bidrag får dock ej lämnas utan ombudsstämmans hörande.

I övrigt får kassans reservfond användas endast till att täcka förlust som uppkommit på kassans rörelse i dess helhet.

Nedgår reservfonden under föreskrivet belopp, skall den snarast återökas till detta.

Förvaltnings- och fondbidrag

17 §.

Förening skall erlægga förvaltnings- och fondbidrag till kassan enligt kassans närmare föreskrifter. Bidraget utgår med belopp som fordras för kassans förvaltningskostnader och för avsättning till reservfonden.

Likvidation

18 §.

Om kassans likvidation och om förfarandet därvid förordnar Konungen. Vad som återstår av kassans tillgångar sedan skulderna betalats användes för ändamål som Konungen bestämmer efter hörande av föreningarna.

Stadshypoteksföreningar**Ändamål**

19 §.

Stadshypoteksförening har till ändamål att lämna lån mot säkerhet av inteckning i fast egendom eller tomträtt och lån för vilket förmånsrätt åtnjutes på grund av lagen om förmånsrätt för fordringar enligt lagen om vissa gemensamhetsanläggningar samt att driva annan verksamhet som står i samband därmed.

Förenings bildande och verksamhetsområde

20 §.

Ansökan om tillstånd att bilda förening göres hos Konungen.

Inom den del av riket som Konungen bestämmer får förening utöva verk-

samhet i stad och köping samt i område utom stad eller köping där hälsovårdsstadgans särskilda bestämmelser för hälsovårdstator gäller. Verksamhet får utövas även i annat tätare bebyggt område i den mån Konungen bestämmer.

Förening får ej börja sin verksamhet, innan den hos kassan anmält sig vilja erhålla lån till ett minimibelopp som Konungen bestämmer.

Medlemskap

21 §.

Medlem i förening är fastighetsägare, tomträttshavare eller i 31 § angiven samfällighet, som hos föreningen häftar för lån för vilket föreningen erhållit medel från kassan.

Styrelse, verkställande direktör och revisorer

22 §.

Förening förvaltas av en styrelse med säte i den ort Konungen bestämmer. Styrelsen består av minst fem och högst sju ledamöter. Kassan utser en av ledamöterna och suppleant för honom. Sådan ledamot och suppleant bör ha insikt och erfarenhet av rörelse för fastighets- och tomträttsbelåning. Övriga ledamöter och suppleanter för dem till högst samma antal väljes på ordinarie föreningsstämma.

Val av ledamot eller suppleant sker för tiden till och med den ordinarie föreningsstämma som hålles under tredje året efter valet.

Avgår vald ledamot eller suppleant före utgången av den tid för vilken han är vald, väljes ny ledamot eller suppleant för återstående tid på nästa ordinarie föreningsstämma.

Styrelsen väljer årligen inom sig ordförande och vice ordförande.

23 §.

Verkställande direktör utses av förenings styrelse. Beslut härom skall godkännas av kassan.

24 §.

För revision av föreningsstyrelsens förvaltning och förenings räkenskaper skall årligen utses minst tre och högst fem revisorer jämte suppleanter. Kassan utser en av revisorerna och suppleant för honom. Ordinarie föreningsstämma väljer övriga revisorer och lika många suppleanter.

Den av kassan utsedde revisorn och hans suppleant bör ha insikt och erfarenhet av rörelse för fastighets- och tomträttsbelåning. Av de valda revisorerna bör en revisor och hans suppleant vara auktoriserad av handelskammare eller på annat av Konungen godkänt sätt.

Den som är tjänsteman hos förening eller annars intager en underordnad eller beroende ställning till styrelseledamot eller verkställande direktör eller till sådan tjänsteman hos föreningen, åt vilken uppdragits att ombesörja bokföringen eller medelsförvaltningen eller kontrollen däröver, får ej vara revisor eller suppleant i samma förening. Ej heller får den vara revisor som är eller varit gift med eller är trolovad med sådan styrelseledamot eller tjänsteman som avses i detta stycke eller den som med honom är i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag eller är syskon eller är i det svå-

gerlag, att den ene är eller varit gift med den andres syskon, eller den som på grund av adoption står i motsvarande förhållande till styrelseledamot eller tjänsteman som förut nämnts.

Skadeståndsskyldighet för styrelseledamöter och revisorer

25 §.

Styrelseledamöter som uppsåtligen eller av oaktsamhet tillskyndar föreningen skada svarar solidariskt för skadan.

Har revisor mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift i sin berättelse eller uppsåtligen underlåtit att göra anmärkning mot sådan uppgift i handling som de granskat eller visat oaktsamhet vid fullgörande av sitt uppdrag, är de solidariskt ansvariga mot föreningen för skada som uppkommer därav.

Föreningsstämma

26 §.

Ordinarie stämma med föreningens medlemmar skall hållas årligen före utgången av april månad på tid som styrelsen bestämmer.

Extra föreningsstämma skall utlysas av styrelsen, när den finner det lämpligt eller kassans styrelse begär det eller minst en tiondel av antalet medlemmar i föreningen gör skriftlig framställning om det med angivande av skälen.

Stämman skall hållas på den ort, där styrelsen har sitt säte. Styrelsen får dock, om särskilda skäl föreligger, besluta att stämma skall hållas på annan ort inom föreningens verksamhetsområde.

27 §.

Varje föreningsmedlem, som ej står i skuld till föreningen för förfallna avgifter, har rösträtt på föreningsstämma.

Beträffande rösträtt på föreningsstämma gäller vidare, att

1. varje medlem har en röst,
2. medlems rösträtt kan utövas genom ombud, vartill dock får utses endast medlemmens make eller medlem i föreningen,
3. juridisk person får företrädas av, förutom sin styrelse eller annan ställföreträdare enligt lag, den som bemyndigats därtill, vare sig denne är medlem i föreningen eller ej,
4. ingen får som ombud företräda mer än en medlem.

Ingen får själv eller genom ombud eller som ombud för annan på föreningsstämma delta i behandling av fråga rörande avtal mellan honom och föreningen. Ej heller får någon delta i behandling av fråga rörande avtal mellan föreningen och tredje man, om han i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot föreningens. Detta äger motsvarande tillämpning på gåva från föreningen och på rättegång eller annan talan mot honom eller tredje man.

Ledamot eller suppleant i styrelsen, verkställande direktören eller annan tjänsteman hos föreningen får, även om han är medlem i denna, ej delta i beslut om ansvarsfrihet eller i val av revisor.

Lånerörelse

28 §.

Förening får, om ej annat följer av 31 eller 34 §, lämna lån endast mot säkerhet av inteckning i fast egendom eller tomträtt.

För att täcka kostnader under tiden för uppförande av byggnad på fast egendom eller med tomträtt upplåten fastighet får förening lämna lån i form av byggnadskreditiv. Byggnadskreditiv får dock lämnas endast om låntagaren utöver säkerhet, som föreskrives i första stycket, ställer annan betryggande säkerhet för lånet.

29 §.

För förenings utlåning gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om utlåning från kassan till föreningarna. Förening skall lämna lån på samma villkor som gäller för föreningens motsvarande lån hos kassan.

30 §.

Inteckning i fast egendom eller tomträtt skall lyda på minst det belopp, till vilket lån beviljas, och ligga inom tre fjärdedelar av uppskattningsvärdet av den fasta egendomen eller av byggnad, som hör till tomträtten.

Inteckning, som utgör säkerhet för byggnadskreditiv, skall lyda på minst det belopp med vilket kreditivet tages i anspråk.

Uppskattningsvärdet bestämmas av den långivande föreningen på grundval av särskild värdering. Har enligt gällande bestämmelser om lån av statsmedel till främjande av bostadsbyggandet sådant lån beviljats till uppförande av viss byggnad, bör till grund för bedömandet i stället för uppskattningsvärdet läggas det enligt nämnda bestämmelser fastställda pantvärdet för byggnaden eller den fastighet, där denna uppföres, om ej särskilda skäl föranleder annat.

Får beträffande den fasta egendomen eller tomträtten åtnjutas förmånsrätt på grund av lagen om förmånsrätt för fordringar enligt lagen om vissa gemensamhetsanläggningar, skall vid beviljande av lån mot inteckningssäkerhet anses som om lånesökanden till belopp, för vilket sådan förmånsrätt får åtnjutas, erhållit lån mot säkerhet av inteckning med bästa förmånsrätt.

31 §.

Till samfällighet, som avses i lagen den 16 december 1966 (nr 700) om vissa gemensamhetsanläggningar, får förening lämna lån till belopp för vilket förmånsrätt får åtnjutas på grund av lagen om förmånsrätt för fordringar enligt nämnda lag, om förmånsrätten får göras gällande på föreningens föranstaltande.

Samfällighet får ej beviljas lån till högre belopp än det vartill med hänsyn till 30 § första och tredje styckena lån mot inteckningssäkerhet sammanlagt kunnat lämnas för de fastigheter som utgör samfälligheten.

Lån får lämnas samfällighet även i form av byggnadskreditiv. Första och andra styckena äger därvid motsvarande tillämpning.

Första—tredje styckena äger motsvarande tillämpning på tomträtt, som är inskriven, och på sådan rätt till ofri tomt i stad som utgör fast egendom.

Föreningsmedlemmarnas ansvarighet för förenings förbindelser**32 §.**

För förenings förbindelser är medlemmarna ansvariga i förhållande till de högsta under senast förflutna räkenskapsåret obetalda kapitalbeloppen av sina lån från föreningen. Kan föreningen ej infria sina förbindelser med egna medel, har den rätt att i mån av behov erhålla tillskott från medlemmarna med samma fördelning dem emellan.

Kan medlem ej fullgöra sin betalningsskyldighet enligt första stycket, är övriga medlemmar med där angiven fördelning ansvariga för bristen.

Ansvarighet vid betalning av lån m. m.**33 §.**

Föreningsmedlem som utträder ur förening genom att betala lån blir ej fri från sin ansvarighet enligt 32 §, förrän han fullgjort sin skyldighet enligt nämnda paragraf i fråga om brist, som enligt fastställd balansräkning kan föreligga för det år betalningen skedde, eller ställt sådan säkerhet för betalning av bristen som föreningen godkänt.

Övergår belånad fast egendom eller tomträtt till ny ägare eller tomträtts-havare, som övertager lånet med föreningens medgivande, gäller motsvarande bestämmelser i fråga om den tidigare ägarens eller tomträtts-havarens ansvarighet. Denna får dock tagas i anspråk endast i den mån den nye ägaren eller tomträtts-havaren saknar tillgång till fullgörande av sina förpliktelser mot föreningen.

Säkerhetsfond**34 §.**

Förenings behållna årsvinst skall avsättas till en säkerhetsfond.

Säkerhetsfonden skall uppgå till lägst ett belopp som svarar mot en procent av föreningens skulder.

Om förening ej kan uppfylla i andra stycket angivet krav, skall säkerhetsfonden sammanlagd med övriga föreningars säkerhetsfonder uppgå till lägst ett belopp som svarar mot en procent av kassans skulder. Kassen meddelar anvisningar om tillämpningen av denna bestämmelse.

I den mån förenings medel ej behövs i rörelsen får de göras räntebärande på betryggande sätt.

35 §.

Avkastning av säkerhetsfonden skall läggas till fonden. Överstiger denna två procent av föreningens skulder, får dock avkastningen efter medgivande av kassan användas till att bestrida föreningens förvaltningskostnader eller, i den mån detta ej behövs, till att bereda medlemmarna lättnad i lånevillkoren.

36 §.

I samband med beslut, varigenom del av förenings verksamhetsområde överföres till annan förenings område, kan Konungen efter hörande av kassan och de berörda föreningarna bestämma om överförande av medel som tillhör säkerhetsfonden.

Förvaltnings- och fondbidrag

37 §.

Låntagare skall erlægga förvaltnings- och fondbidrag till sin förening. Bidraget utgår med belopp som fordras för föreningens förvaltningskostnader och för avsättning till säkerhetsfonden.

Likvidation

38 §.

Om föreningens likvidation och om förfarandet därvid förordnar Konungen. Innan sådant förordnande meddelas, skall föreningen höras.

Vad som återstår av föreningens tillgångar sedan skulderna betalats skall överlämnas till kassan. Medel som härrör från förening, vars verksamhetsområde övertagits av annan förening, får dock efter Konungens bestämmande överlämnas till sistnämnda förening.

Reglemente

39 §.

Närmare bestämmelser om kassans och föreningarnas verksamhet meddelas av Konungen i reglemente för kassan och föreningarna.

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning träder i kraft den dag Konungen bestämmer. Genom förordningen upphäves förordningen den 29 november 1963 (nr 573) om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar.

2. Medlem i stadshypoteksförening som erhållit lån från föreningen innan denna förordning trätt i kraft är ansvarig enligt 32 § förordningen endast för den del av föreningens förbindelser för vilken finns säkerheter som svarar mot vad som skulle ha fordrats enligt 30 eller 30 a § i den upphävda förordningen.

3. Äldre bestämmelser om förvaltnings- och fondbidrag äger alltjämt tillämpning beträffande lån som utlämnats innan denna förordning trätt i kraft.

Förslag

till

Förordning

angående upphävande av förordningen den 29 november 1963 (nr 575)

om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar

Härigenom förordnas, att förordningen den 29 november 1963 om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar skall upphöra att gälla den dag Konungen bestämmer.

Utskottet

I det läge som uppkommit för stadshypoteks- och bostadskreditinstitutionernas del efter införandet av s. k. enhetslån 1965 framstår en sammanslagning av de båda institutionerna som en naturlig åtgärd. Utskottet tillstyrker förslaget härom och har ingen erinran att rikta mot fusionsförordningens utformning. Vad gäller förordningen om den nya stadshypoteksinstitutionen hyser utskottet på en punkt viss tvekan inför vad som föreslagits. I likhet med riksgäldsfullmäktige finner utskottet den upplåningsmarginal på ca 11 miljarder kr. som en grundfond på 2,9 miljarder kr. i nuläget medger vara i största laget. Utskottet vill i sammanhanget erinra om sina vid två tidigare tillfällen (BaU 1965: 34, 1966: 33) gjorda uttalanden att spørsmålet om en grundfondshöjning syntes böra underställas riksdagen icke med längre mellanrum utan vid behov snarare årligen. Det föreslagna grundfundsbeloppet är emellertid inte högre än sammanlagda beloppet av nuvarande två grundfonder — de förefintliga upplåningsmarginalernas storlek betingas för stadshypoteksinstitutionens del av övergången till enhetslån genom bostadskreditinstitutionen och för den senares del av en grundfondshöjning våren 1968 (BaU 36). Vidare är det, som departementschefen betonar, blott kassans formella möjlighet till upplåning som bestämmes av grundfondens storlek, medan den faktiska upplåningen liksom hittills måste följa de normer som förestavas av den allmänna kreditpolitiken. Utskottet kan därför godta förslaget även i nu berörda hänseende. Slutligen noterar utskottet att i propositionen förutskickas att riksdagen tämligen snart kan komma att få ta ställning till resultatet av en översyn av vissa regler för stadshypoteksinstitutionens verksamhet.

Åberopande vad här anförts hemställer utskottet,

att riksdagen bifaller Kungl. Maj:ts proposition nr 153.

Stockholm den 26 november 1968

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ståhle (s), Åke Larsson (s), Palm (s), Åkerlund (h), Lundin (s), Enarsson (h), Österdahl (fp) och Wikberg (cp)*;

från andra kammaren: herrar Regnéll (h), Hagnell (s)*, Franzén i Motala (s), Bengtsson i Landskrona (s)*, Rask (s), Löfgren (fp), Börjesson i Falköping (cp) och Ullsten (fp).

* Ej närvarande vid justeringen.